

het grote

boek 4

Het is het jaar van de **K**. De **K** van **K**lei, van **K**eramiek, van **K**unst. Maar ook van **K**ijken, **K**oesteren, **C**reatief en **K**nowhow. **K**ijk & lees wat er met **K**lei **K**an.

Mels Boom

Andreas Steinemann

Heldere vormen

Porselein is het favoriete materiaal voor Andreas Steinemann. Hij giet zijn werk en past technieken als neriage en zeefdruk toe.

Waar hij eerder sterke kleuren en contrasten gebruikte, geeft hij tegenwoordig de voorkeur aan zachte pasteltinten.

Andreas Steinemann (Zwitserland, 1957) is van oorsprong graficus. 'Na mijn afstuderen aan de Kunstgewerbeschule Zürich (tegenwoordig ZHdK) werkte ik als freelancer voor verschillende grafische bedrijven en daarnaast hield ik me bezig met schilder- en objectkunst. In die tijd ontdekte ik klei voor het maken van modellen. Het was een openbaring: een materiaal dat heel kneedbaar is en tegelijkertijd weerstand biedt. Vooral porselein heeft allure.'

Autodidact

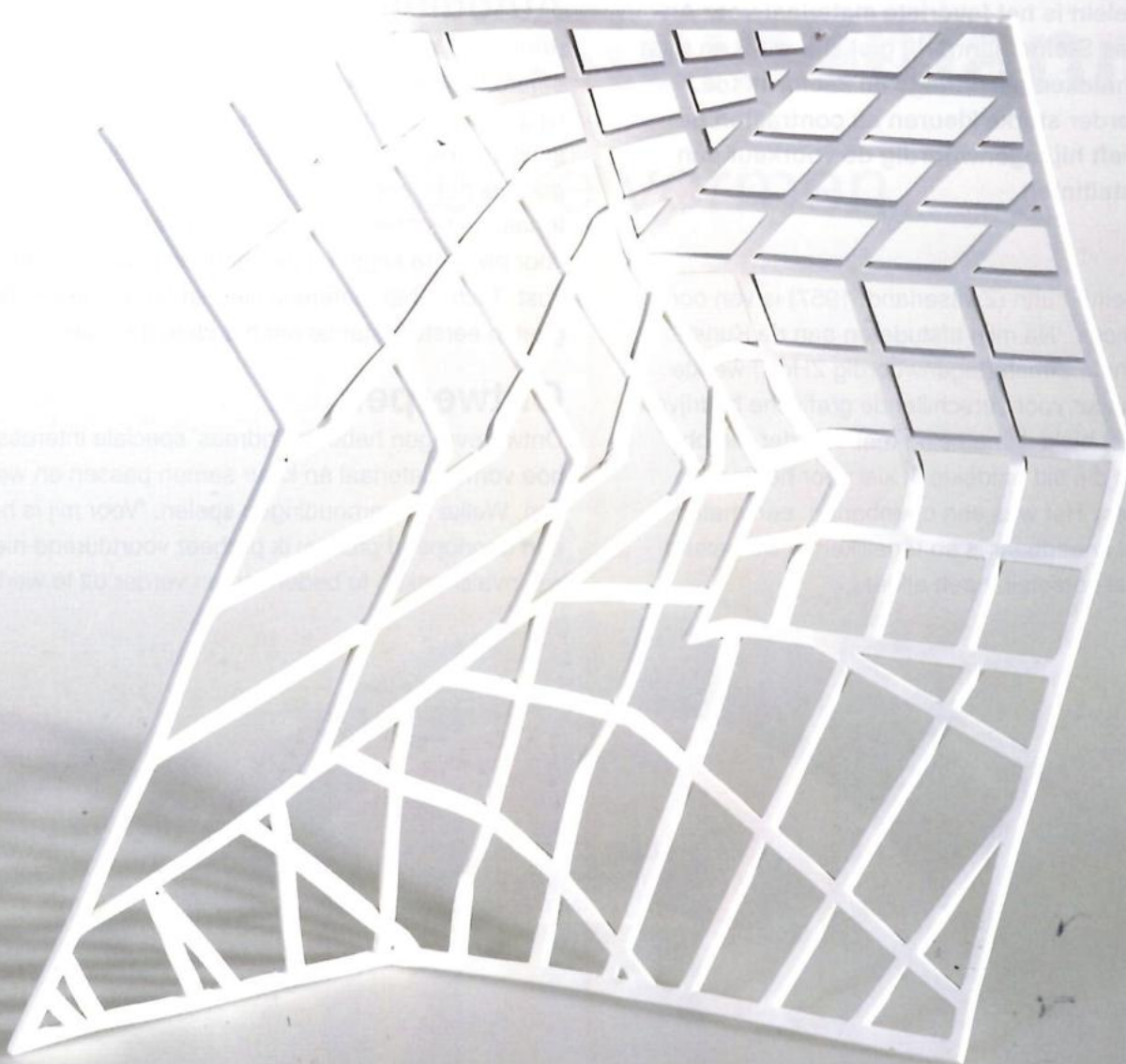
Andreas is autodidact en rond 1995 maakte hij zijn eerste containers. Vormgeving was bekend terrein en hij ging zijn ideeën ook in 3D realiseren. 'Ik wilde mijn stukken een soort gewichtloosheid geven, met een goed gedefinieerde vorm. Maar daarvoor moeten materiaal en techniek helemaal kloppen. En om dat goed voor elkaar te krijgen, heeft behoorlijk wat moeite gekost. Toch is het materiaal niet het belangrijkste; het gaat in eerste instantie om het idee, de visie.'

Ontwerpen

Ontwerp vragen hebben Andreas' speciale interesse: hoe vorm, materiaal en kleur samen passen en werken. Welke rol verhoudingen spelen. 'Voor mij is het een doorlopend proces: ik probeer voortdurend nieuwe invalshoeken te bedenken en verder uit te werken.'

Links: servieset Leaf, 2020, foto: Fiona Piola
Onder: schaal, 2004, ingekleurd porselein, Ø 28 cm
Foto's bij dit hoofdstuk, tenzij anders aangegeven: Oliver Lang

Rechts: vaas *Dolce*, 2012, gegoten porselein en zeefdruk, h 32 cm
Boven: *Gefaltet*, 2006, 30 x 30 x 17 cm

Zo ontwikkelt mijn oeuvre zich de hele tijd, telkens een stap verder. Elk werk is weer een momentopname in dat geleidelijke proces van overwegen, beslissen en uitvoeren. Het commentaar dat ik erop krijg, verwerk ik weer in een volgende stap.'

Kleur

Vooraf in de beginjaren verloochende de grafische kant zich niet. Andreas bouwde zijn werk op met de neriagetechniek en later kregen zijn producten kleur opgebracht met zeefdruk, waardoor grotere series mogelijk werden. 'Bij de giettechniek, waarmee ik de laatste tijd veel werk, zijn de stukken vaak aan één

kant ruw of doorzichtig geglazuurd. Als ik kleur gebruik, is dat met gekleurde glazuren, zoals bij mijn serviesgoed.'

Werkproces

Thema's zijn belangrijk voor Steinemann. 'Ik moet telkens een concept bedenken van waaruit ik een hele serie producten kan ontwikkelen. Het bekijken van natuurlijke processen is daarbij een belangrijke inspiratiebron voor me. Dingen als de veranderende vorm van wateroppervlakken, de groei van vegetatie, de vormen die door de zwaartekracht ontstaan. Eigenlijk alles in de natuur dat vorm produceert.' Als hij een-

† Linksboven: Collection 08/3, 2008, gegoten porselein en zeefdruk, 27 x 27 x 6 cm
 Linksonder: Collection 08/2, 2008, gegoten porselein en zeefdruk, 40 x 8 x 6 cm
 Boven: Fragment, 2023, porselein, 345 x 250 cm

maal een thema gevonden heeft, begint hij met ontwerpen. 'Ik heb een idee welke kant het op moet gaan en ga schetsen, tot het wat verder uitgekristalliseerd is. Het maken van modelletjes uit papier of klei kan daarbij helpen. Het is een proces van zoeken en kiezen, en dat is best lastig. Ten slotte is het belangrijk te kijken naar de haalbaarheid van wat ik bedacht heb: de functionaliteit moet kloppen en het moet maakbaar zijn. Als ik eenmaal mijn keuze gemaakt heb, is het een kwestie van uitvoeren en kan ik overgaan van denken naar doen. De routine kan het dan overnemen.' De laatste tijd giet hij zijn producten. Aan de

hand van een kleimodel maakt hij een gipsen moedermal. Soms laat hij deze printen met een 3D-printer. Als de moedermal klaar is, kan hij de mallen in gips gaan afgieten. Na goed drogen zijn ze klaar voor de productie en giet Andreas er porseleinslib in, dat een enigszins transparant resultaat geeft. Na het drogen en afwerken worden de stukken in een elektrische oven op 980 °C biscuitgestookt. Na het glazuren brandt hij het werk op 1250 °C glad. Stukken met een zeefdrukdecoratie worden nog een derde keer gestookt op 1180 °C.